



Handläggare: Christer Edvardsson
Telefon: 08-508 28 977

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-08-30 p 30

Metodutvecklingen av Reach

Skrivelse från Mikael Magnusson m fl (s)

Förvaltningens förslag till beslut

Besvara skrivelsen med vad som anförs i förvaltningens tjänsteutlåtande.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Bakgrund

Mikael Magnusson m fl (s) föreslår i skrivelse till miljö- och hälsoskyddsnämnden (bilaga) att förvaltningen ges i uppdrag att

- redovisa hur man bör delta i metodutvecklingen av Reach
- återkomma med förslag på hur arbetet med andra miljömässigt progressiva städer inom EU ska kunna drivas vidare inom detta område.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Reach, EU:s övergripande regelverk för farliga ämnen, trädde i kraft 1 juni 2007 men huvuddelarna började gälla den 1 juni 2008. Ett av de viktigaste kraven i förordningen är att den som vill släppa ut mer än ett ton av ett kemiskt ämne på marknaden måste registrera ämnet hos den europeiska kemikaliemyndigheten, Echa. Beroende på vilka volymer av ämnet som hanteras gäller olika slutdatum för registrering och de volymmässigt minsta ämnena, mer än ett ton per år, ska vara registrerade senast den 31 maj 2018.

Reach och klassificeringsförordningen (CLP) har som främsta syfte att kunskap ska tas fram om ämnen och kemiska produkter och att denna kunskap ska göras

tillgänglig och kommuniceras. Reach innehåller också krav på information om förekomst av särskilt farliga ämnen i varor. Aktuella ämnen sätts upp på en sk kandidatlista med ambitionen att användningen senare ska inskränkas ytterligare alternativt helt förbjudas.

Utöver de regler som nämnts ovan finns en rad produktspecifika direktiv m.m. som berör farliga ämnen:

- biociddirektivet handlar om användning av biologiska bekämpningsmedel
- direktivet om växtskyddsmedel, dvs. medel som används för att skydda växter och växtprodukter inom jord-, skogs- och trädgårdsbruk
- direktiv om elektriska och elektroniska produkter som reglerar användning av tungmetaller och flamskyddsmedel i dessa produkter
- direktivet om avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter
- direktivet om leksakers säkerhet
- direktivet om byggprodukter
- direktivet om kosmetiska produkter
- direktivet om flyktiga organiska ämnen
- förordning om långlivade organiska föreningar
- m fl

Grundsytet med Reach är som nämnts att öka kunskapen om ämnen och kemiska produkter och att kunna begränsa/avveckla användningen av de ämnen som bedöms som särskilt farliga. Reach innehåller också krav på användare av kemikalier på ett sätt som inte funnits tidigare. Införandet av Reach innebär ökade krav på såväl företag som tillverkar, importerar etc kemikalier som på myndigheterna.

Miljöförvaltningen har hittills bedrivit Reachtillsyn inom ramen för storstads-samarbetet med Göteborg och Malmö. Exempel på tillsynsinsatser, som också rapporterats till nämnden, är kunskapen om Reach hos nedströmsanvändare, tillsyn av möbel-/skohandel och projekt byggvaror. Förvaltningen bedömer att detta arbetssätt är effektivt och ska behållas och utvecklas. Likaså bör vi delta i de nationella tillsynsprojekt som Kemikalieinspektionen (KemI) initierar – för 2012 planeras ett projekt riktat mot just nedströmsanvändare.

Reach och angränsande regelverk är också viktiga instrument i arbetet för att nå en giftfri vardag, dvs. att minska exponeringen för kemikalier i vardagsvaror. Arbetet med att inspektera och kontrollera varor ska utökas och här vilar tillsynsansvaret, i detaljistledet, på kommunerna. KemI har fått ett uppdrag att



redovisa hur den framtida varutillsynen bör utformas för att nå så goda resultat som möjligt.

Genom den nya miljötillsynsförordningen som trädde i kraft 1 mars 2011 upphörde det tidigare delade ansvaret för tillsynen över kemiska produkter hos primärleverantörer. Tillsynen utövas nu ensamt av Kemikalieinspektionen. En översyn av tillsynsförordningen, med syfte att ge möjlighet att delegera detta tillsynsansvar, ska göras. Effekterna av en delegation till kommunerna ska utredas av KemI och det är en lång rad frågor som behöver belysas i detta sammanhang. Då KemI ännu inte fått något utredningsuppdrag från regeringen bedöms ett övertagande av tillsyn kunna bli aktuellt tidigast år 2013.

Sammantaget anser förvaltningen att det pågående storstadssamarbetet såväl vad gäller tillsynsinsatser, redovisade ovan, som när det gäller gemensam syn på övertagande av tillsyn över primärleverantörers utsläppande av kemiska produkter på marknaden m.m. är det sätt som främst bidrar till metodutveckling av Reach. Förvaltningen har i juni i år också lämnat en rapport till nämnden rörande framtida varutillsyn och eventuellt övertagande av tillsynsansvaret över primärleverantörerna.

Sveriges arbete för att nå en giftfri miljö går huvudsakligen ut på att arbeta för skärpta EU-regler inom olika områden för att minska exponeringen för farliga ämnen. Senast har Miljömålsberedningen föreslagit nya etappmål, med denna innebörd, i arbetet för att nå miljö kvalitetsmålen. Av skärpta regler för olika produkter, ökat antal ämnen på kandidatlistan etc. följer också fler detaljbestämmelser för myndigheterna att kontrollera. Förvaltningens uppfattning är därför att mer resurser för denna tillsyn kommer att krävas i framtiden.

På den lokala nivån bedrivs inget, eller mycket lite, tillsynsarbete i övriga EU-länder. Miljöförvaltningen har genom enheten för miljöanalys, inom ramen för olika EU-projekt på kemikalieområdet (t ex SCORPP, Cohiba), tidigare samverkat med andra städer i Europa. Erfarenheten från dessa är att Stockholm, bl. a. beroende på den egna tillsynens behov, har en systematik i kunskapsförsörjningen om miljögifter/miljö tillstånd som saknas hos lokala myndigheter i andra europeiska länder. Förvaltningen anser därför att nationell samverkan är den verksammaste metoden att utveckla tillsynen.

När läget klarnat om vilka roll som miljö- och hälsoskyddsnämnden kan tilldelas finns det dock skäl att återkomma med en förnyad sondering om vilka



internationella samarbetspartners som skulle kunna ingå i ett samarbete för att utveckla det lokala Reach-arbetet.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse från Mikael Magnusson m fl (s)